

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡ/ΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΘΕΜΑ Α

- A1.** α. Σωστό
β. Λάθος
γ. Σωστό
δ. Σωστό
ε. Λάθος

A2. β

A3. γ

ΘΕΜΑ Β

B1. Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα ανέργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν άμεσα τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους ανέργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

- B2.** Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδίκευση των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.
- B3.** Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του. Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους. Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κτλ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

$$KE_{\Delta \rightarrow E}^X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{100-0}{XE-130} \Rightarrow 5 = \frac{100}{XE-130} \Rightarrow 5 \cdot XE - 650 = 100 \Rightarrow 5 \cdot XE = 750 \Rightarrow XE = 150$$

$$KE_{\Delta \rightarrow \Gamma}^{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{130-100}{X\Gamma-100} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{30}{X\Gamma-100} \Rightarrow X\Gamma - 100 = 90 \Rightarrow X\Gamma = 190$$

$$KE_{\Gamma \rightarrow \Delta}^X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{190-100}{130-100} = \frac{90}{30} = 3$$

$$KE_{A \rightarrow B}^X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{265-240}{50-0} = \frac{25}{50} = 0,5$$

$$KE_{\Psi}^{\Psi} = \frac{1}{KE_{X}^{\Psi}} = \frac{1}{0,5} = 2$$

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους Ψ (Κεχ)	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους Χ (Κεψ)
A	0	265	1/2	2
B	50	240	1	1
Γ	100	190	3	1/3
Δ	130	100	5	1/5
E	150	0		

Γ2.

Συνδυασμοί	Χ	Ψ	ΚΕΧ
B	50	240	1
B'	XB'	220	
Γ	100	190	

$$KE_{X}^{\Psi} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{240-220}{XB'-50} \Rightarrow 1 = \frac{20}{XB'-50} \Rightarrow XB' - 50 = 20 \Rightarrow XB' = 70$$

Επομένως όταν η οικονομία παράγει 220 μονάδες του αγαθού Ψ η μέγιστη ποσότητα από το αγαθό Χ που μπορεί να παραχθεί είναι 70 μονάδες.

Γ3.

Συνδυασμοί	Χ	Ψ	ΚΕΨ
A	0	265	2
A'	20	ΨΑ'	
B	50	190	

$$KE_{\Psi}^{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi} \Rightarrow 2 = \frac{20-0}{265-\Psi A'} \Rightarrow 2 = \frac{20}{265-\Psi A'} \Rightarrow 530-2\Psi A' = 20 \Rightarrow 2\Psi A' = 510 \Rightarrow \Psi A' = 255$$

Συνδυασμοί	Χ	Ψ	ΚΕΧ
B	50	240	1
B'	70	ΨB'	
Γ	100	190	

$$KE_{X_{B \rightarrow B'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{240 - \Psi_{B'}}{70 - 50} \Rightarrow 1 = \frac{240 - \Psi_{B'}}{20} \Rightarrow 240 - \Psi_{B'} = 20 \Rightarrow \Psi_{B'} = 220$$

Επομένως αν η παραγωγή του Χ αυξηθεί από 20 σε 70 μονάδες θα πρέπει να θυσιάσουν $255 - 220 = 35$ μονάδες του αγαθού Ψ

Γ4.

Συνδυασμοί	Χ	Ψ	ΚΕΧ
Γ	100	190	3
Γ'	110	ΨΓ'	
Δ	130	100	

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Gamma'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{190 - \Psi_{\Gamma'}}{110 - 100} \Rightarrow 3 = \frac{190 - \Psi_{\Gamma'}}{10} \Rightarrow 190 - \Psi_{\Gamma'} = 30 \Rightarrow \Psi_{\Gamma'} = 160$$

Όταν η οικονομία παράγει 110 μονάδες Χ η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 160. Επομένως έχει τη δυνατότητα να παράγει ταυτόχρονα 110 μονάδες Χ και 150 μονάδες Ψ δηλαδή ο συνδυασμός Κ είναι εφικτός.

Συνδυασμοί	Χ	Ψ	ΚΕΧ
Δ	130	100	5
Δ'	134	ΨΔ'	
Ε	150	0	

$$KE_{X_{\Delta' \rightarrow E}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi_{\Delta'} - 0}{150 - 134} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi_{\Delta'}}{16} \Rightarrow \Psi_{\Delta'} = 80$$

Όταν η οικονομία παράγει 134 μονάδες Χ η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 80. Επομένως ο συνδυασμός Λ είναι μέγιστος.

Γ5.

Η οικονομία περνάει από τη φάση της ανόδου διότι ο συνδυασμός Κ είναι εφικτός και υπάρχει υποαπασχόληση παραγωγικών συντελεστών και καταλήγει στη φάση της κρίσης διότι ο συνδυασμός Λ είναι μέγιστος κάτι που σημαίνει ότι υπάρχει πλήρης απασχόληση όλων των παραγωγικών συντελεστών. (Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε και τη φάση της ύφεσης χωρίς να είναι λάθος η απάντησή μας)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Εφόσον η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή η συνάρτηση ζήτησης είναι της μορφής

$Q_D = \frac{A}{P}$ βάζοντας όπου Α τη Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών. Η Συνολική Δαπάνη στο σημείο ισορροπίας είναι ισούται με $P_0 \cdot Q_0 = 10 \cdot 20 = 200$. Επομένως η συνάρτηση ζήτησης θα είναι η $Q_D = \frac{200}{P}$.

Η καμπύλη προσφοράς διέρχεται από την αρχή των αξόνων άρα το $\gamma=0$ επομένως η καμπύλη προσφοράς θα είναι της μορφής $Q_s = \delta P$. Αντικαθιστούμε το σημείο ισορροπίας στη συνάρτηση προσφοράς και προκύπτει ότι: $20 = \delta \cdot 10 \Rightarrow \delta = 2$. Επομένως η συνάρτηση προσφοράς είναι η $Q_s = 2P$.

Δ2.

Ο κρατικός προϋπολογισμός επιβαρύνεται επειδή το κράτος αγοράζει το πλεόνασμα από τους παραγωγούς.

$$\text{Για } P_K = 12,5: Q_{Sk} = 2 \cdot P_K = 2 \cdot 12,5 = 25$$

$$\text{Για } P_K = 12,5: Q_{DK} = \frac{200}{12,5} = 16$$

$$\text{Για } P_K = 12,5: \text{Πλεόνασμα} = 25 - 16 = 9$$

$$\text{Κρατική επιβάρυνση} = P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 12,5 \cdot 9 = 112,5 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Δ3.

Το κράτος πλέον πουλάει το πλεόνασμα άρα έχει και έσοδα εκτός από έξοδα.

$$\text{Έξοδα κράτους} = P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 12,5 \cdot 9 = 112,5$$

$$\text{Έσοδα κράτους} = P_0 \cdot \text{πλεόνασμα} = 10 \cdot 9 = 90$$

Επομένως η τελική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού θα είναι $112,5 - 90 = 22,5$ χρηματικές μονάδες.

Δ4.

$$\Sigma\Delta \text{ στο σημείο ισορροπίας} = P_0 \cdot Q_0 = 10 \cdot 20 = 200$$

$$\Sigma\Delta \text{ στην τιμή } P_K = P_K \cdot Q_{DK} = 12,5 \cdot 16 = 200$$

Επομένως $\Delta\Sigma\Delta\% = 0\%$. Η συνολική Δαπάνη των καταναλωτών παραμένει σταθερή διότι και τα δύο σημεία στα οποία υπολογίζουμε $\Sigma\Delta$ ανήκουν στην καμπύλη ζήτησης που είναι ισοσκελής υπερβολή και όπως γνωρίζουμε στην ισοσκελή υπερβολή η $\Sigma\Delta$ των καταναλωτών παραμένει σταθερή σε όλα τα σημεία της καμπύλης. (Θα μπορούσαμε να δικαιολογήσουμε χρησιμοποιώντας την τοξοειδή ελαστικότητα ζήτησης ανάμεσα στα δύο σημεία η οποία θα μας έβγαине ίση με -1).

Δ5.

Το αγαθό είναι κανονικό οπότε η αύξηση του εισοδήματος προκαλεί αύξηση της ζήτησης επομένως:

$$Q_{D'} = Q_D + \frac{20}{100} \cdot Q_D = \frac{200}{P} + \frac{20}{100} \cdot \frac{200}{P} = \frac{200}{P} + \frac{40}{P} = \frac{240}{P}$$

ΣΧΟΛΙΟ

Τα θέματα χαρακτηρίζονται δυσκολότερα από τις προηγούμενες χρονιές.
Στο Θέμα Α το Α2 ήθελε περισσότερη σκέψη και το Α3 χρειαζόταν υπολογισμούς.
Το Θέμα Β ήταν αναμενόμενο και αφορά κεφάλαιο που φέτος μπήκε στην ύλη.
Το Θέμα Γ ήταν βατό, με το ερώτημα Γ5 να χαρακτηρίζεται σαν το πιο απαιτητικό.
Το Θέμα Δ ήταν κλιμακούμενης δυσκολίας και ήταν απαραίτητο να υπολογιστούν οι συναρτήσεις στο ερώτημα Δ1 για να απαντηθούν τα υπόλοιπα ερωτήματα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
www.ekpedefsi.gr